

SURETU EL KALEM KAPTINA 68

E zbritur në Meke, pas sures El Alak, ajete: 52

Sureja *El Kalem*, e zbritur në Meke, shqyrton bazat e ideologjisë së besimit islam, andaj parashtron çështjen e të dërguarit dhe dyshimet e jobesimtarëve mekas rrëth mundshmërisë së shpalljes prej një Zoti.

U sjell shembull idhujtarëve mekas, të cilët e përbuzën të mirën më të madhe të lavdishme, Muhammedin dhe Kur'anin si shembullin e atyre pronarëve të kopshtit, të cilët përbuzën të mirat e Zotit, por kopshti i tyre u shkatërrua në tërësi.

Përshkruan edhe gjendjet e tmerrshme të ditës së kijametit dhe pozitën e kriminelëve.

Në fund Pejgamberi urdhërrohet që të jetë i durueshëm ndaj mundimeve që ia sjellin idhujtarët, të mos ngutet sikundër u ngut Junusi.

Quhet: “**Suretu Kalem**” - kaptina e pendës. Në ajetin e parë përmendet penda.

27. Kur ta shohin atë (xhehenemin) se po u afrohet, fytyrat e atyre që nuk besuan u shëmtohen dhe u thuhet: "Ky eshtë ai që ju e kërkonit sa më shpejti!"

28. Thuaj: "Më tregoni pra, nëse Allahu më mer shpirtin mua dhe atyre që janë me mua, ose na mëshiron, kush do t'i mbrojë jobesimtarët prej një dënimisë të mundimshëm?"

29. Thuaj: "Ai eshtë Mëshiruesi, Atij i kemi besuar dhe vetëm tek Ai jemi

* Në disa nga këto ajete përmenden të mirat e Allahut, të cilat i krijoj për njerëz si: tokën që ua bëri të përshtatshme, të begatshme, që të mund të ecin nëpër të gjitha anët e saj dhe të shfrytëzojnë begatitë që i krijoj Allahu dhe ashtu të rrojnë e të jetojnë. I fryshtëzuar prej fjalës së Zotit: "Ecni nëpër viset e saj e kërkoni begati..." Ymeri, halifi i dytë kalon pranë një grupi njerëzish që rrinin ulur dhe u thotë: "Kush dhe çka jeni?" Ata i thanë: "Jemi të mbështetur në Zotin!" Ai u tha: "Jo, ju jeni barrë e të tjerëve; i mbështetur eshtë ai që e hedh farën në tokë dhe ia beson Zotin!"

Edhe pse Zoti ua bëri tokën të përshtatshme për jetë e gjallërim, ajo mund të dridhet dhe t'i lëshojë njerëzit, madje ka mundësi që edhe nga qilli të lëshohet ndonjë fortunë e të bëjë shkatërrime. Prej këtyre, njerëzit nuk janë të garantuar, por këto janë masa ndëshkuese për kokëfortit, andaj duhet kërkuar mbrojtje prej Zotit.

Njeriu, i cili kohë pas kohe nuk vështron me vëmendje të gjitha dukturisë në ekzistencë, të cilat dokumentojnë fuqinë e pakufishme të Zotit krijues, e pastaj nuk bindet në udhëzimet që Ai ia shpalli njerëzve, ai eshtë si një i verber që nuk e shen rrugën, e përulet sa anej e sa këndeja, rrëzohet përbysë me fytyrë dhe kurrë nuk mund të arrijë qëllimin e duhur.

mbështetur, kurse ju do ta kuptoni se kush njëmend eshtë ai i humburi!"

30. Thuaj: "Më tregoni, nëse uji juaj humbet në thellësi, kush do t'ju sjell ujë mbitokësor (burimor)??"*

SURETU EL KALEM

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëberësit!*

1. Nun, betohem në pendën dhe në atë çka shkruajnë!

2. Ti, me dhuratën (pejgamber) e Zotit tënd, nuk je i çmendur!

3. Dhe se ti, pa dyshim do të keshë shpërbirim të pandëprerë!

4. Vërtet, ti je në një shkallë të lartë të moralit!

5. Më vonë ti do të shohësh, e edhe ata do të shohin.

6. Se cili prej jush eshtë i çmendur?

7. S'ka dyshim se Zoti yt eshtë Ai që e di më së miri se kush eshtë ai që ka humbur prej rrugës së Tij dhe Ai e di më së miri për të udhëzuarit.

8. Andaj, ti mos u pajto me gënjeshtarët!

9. Ata kanë dëshirë që ti të bësh lajka, e që edhe ata të bëjnë lajka.

10. Mos e respektuo askë që betohet shumë dhe eshtë i poshtë!

11. që eshtë përgojues e ban fjalë ndër njerëz.

12. Shumë koprsic ndaj rrugës së mbarë, i pafrenueshëm, mëkatar,

13. që eshtë shumë i vrazhdë, më në fund edhe kopil (nuk i dihet baba).

14. (Mos e respektuo) Vetëm pse ka pasuri e djem!

15. Kur atij i lexohen ajetet Tona, ai thotë: "Legjenda të të parëve!"

16. Ne do ta dëmkosim atë në turi (*në hundë*).
  17. Ne i sprovuam ata (*mekasit*), ashtu sikurse i kemi pas sprovuar pronarët e kopshtit. Kur u betuan se do ta vjelin atë herët në agim.
  18. E nuk thanë (*kur u betuan*): “Në thashë Allahu - inshall - llahu!”
  19. E, sa qenë ata fjetur, atë (*kopshin*) e goditi një bala nga Zoti yt.
  20. Dhe ai gdhju si të ishte i vjelë.
  21. Ata në mëngjes thërritnin njëri-tjetrin.
  22. Ngrihuni herët te prodhimet tuaja, nëse doni t'i vilni!
  23. Dhe ata vajtën duke pëshpëritur në mes vete (*të mos i dëgjojë kush*).
  24. Të mos lejojnë të afrohet sot në të asnjë i varfër.
  25. Dhe vazhduan herët në atë qëllimin e përcaktuar të tyre.
  26. E kur e panë atë, thanë: “S'ka dyshim, ne kemi humbur (*trrugën*)”.
  27. Jo, (*nuk kemi humbur trrugën*) por paskemi mbetur pa të!
  28. Ai më i maturi prej tyre tha: “A nuk ju thashë përsë nuk e përmendni Zotin?”
  29. Atëherë ata thanë: “I pafajshëm eshtë Zoti ynë, ne ishim të padrejtë”.
  30. Dhe u kithyen e po e qortojnë njëri-tjetrin.
  31. Thanë: “Të mjerët ne, vërtet ne ishim jashë rrugës!”
  32. Shpresohet se Zoti ynë do të na e zëvendësojë me ndonjë edhe më të mirë se ai; ne vetëm tek Zoti ynë imbjjmë shpresën.
  33. Ja, kështu do të jetë dënimivi (*i mekasves*), ndërsa dënimivi i botës tjeter do të jetë shumë më i ashpër, sikur të janë që e kuptojnë*
  34. Eshtë e sigurt se për të devotshmit do të ketë te Zoti i tyre kopshtë të begatshme.
  35. A do t'i bëjmë kriminelët të barabartë me myslimanë?
  36. Ç'është me ju, si gjykoni ashtu?
  37. A mos keni ndonjë libër, e prej saj mësoni?
  38. E iu do të keni atë cka të dëshironi?

Idhujitarët mendorin se me vdekjen e Pejgamberit do tē dobësohej besimi islam e do tē forcohej idhujitarët. Kur'anit thotë se edhe nëse vdes Pejgamberi dhe vdesin besimtarët, ju nuk keni ndonjë dobi, pse ju kurresesin nuk do tē mund t'i shpëtoni dénimít të tmerrshëm e të ashpër, të cilin ua ka caktuar Zoti. Muhammedi e së bashku me të edhe besimtarët, i besuan Zotit të tyre mësirëshet dhe vetëm Atij iu mbështetën, e Ai i shpëton ata edhe t'gjallë, edhe t'vdekur, e edhe pas ringjalljes.
Me ndihmën e Zotit, rerpëndoi përkthimi dhe komentimet i sures El Mukkâb, Lavrëtar ooftë Allahu i madhëruar!

* "Nun" është njëra prej shkronjave të alfabetit arab; mbetet e papërthyer si edhe shkronjat e tjera në fillim të disa sureve, e mund të jetë shenjë e mrekullisë së Kur'anit, emër i Zotit, sekret i pazbuluar, emër i surës etj.

Madhëria e Zotit betohet në lapsin dhe në rreshtat që shkuhen me të, se Muhammedi është i pastër nga ato që ia mveshin idhujtarët. Betimi në lapsin jep të kuptojmje se Allahu e dalloj njeriun nga të gjitha kriesat e tjerë, duke i mundësuar ta shprehë atë që e ka në shpirtin e vet përmes gjuhës dhe shkrimit dhe se njohja e shkrimit është një prej dhuratave më të medha të Zotit, të cilën ia dhuroi njeriut e tij e cilit do ta

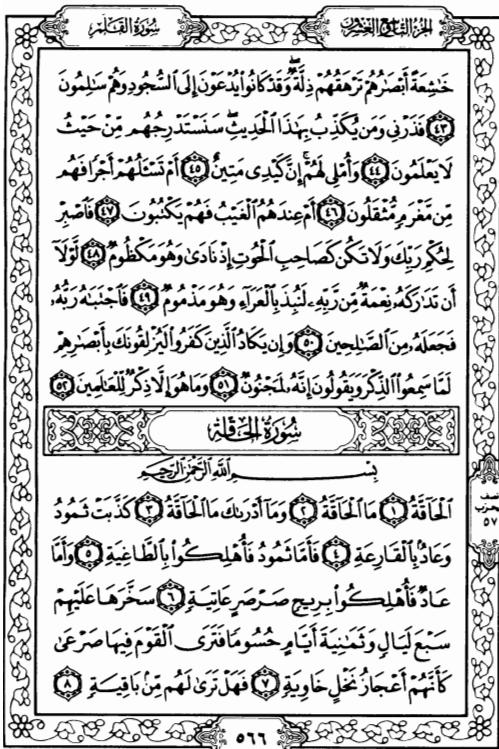
سَيْسِمَهُ عَلَى الْقَرْطُومِ ﴿١﴾ إِنَّا لَوْنَاهُ كَمَا لَوْنَاهُ أَصْبَحَ الْجَنَّةَ إِذَا أَصْبَمْهَا
بِعَسْرَتِهِ مَأْصِمِينَ ﴿٢﴾ لَا يَسْتَنِدُ فِي نَطَاعِ أَعْلَمِ الْمَاءِ إِذَا تَرَكَهُ
وَهُنَّ قَائِمُونَ ﴿٣﴾ فَأَنْسَحَتِ الْأَرْضُ ﴿٤﴾ فَنَنَادَ رَأْصِمِينَ أَنْ
أَغْدُوا عَلَى حَرَكَاتِهِنَّ مَسِيرِينَ ﴿٥﴾ فَأَطْلَلُوا عَوْنَاقَهُنَّفُونَ
أَنْ لَا يَدْخُلْنَاهُ الْيَوْمَ عَلَى كُرْسِكِينَ ﴿٦﴾ وَغَدَوا عَلَى سَرْقَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَمَّا
رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا أَصْلَوْنَاهُ ﴿٨﴾ بَلْ خَنَّ عَمْرُو مُونَ ﴿٩﴾ قَالَ أَوْسَطْهُمْ أَرَاقَ
لَهُنَّا لَدُسِحُونَ ﴿١٠﴾ قَالَ أَسْبَحَ حَرَنَ إِنَّا كَاظِلِيَّتَ ﴿١١﴾ فَأَقْبَلَ
بِعَصْمِهِ عَلَى بَعْضِ سَلَمَوْنَ ﴿١٢﴾ قَالَ أَزْوَيْنَا إِنَّا كَاطِلِيَّنَ ﴿١٣﴾ عَسَى
رَبُّنَا أَنْ يَبْدِلَنَا إِذَا مَا أَتَانَا إِنَّا رَيَّنَارَغُونَ ﴿١٤﴾ كَذَلِكَ الْمَذَلَّةُ وَلَعْنَاهُ
الْآخِرَةِ كَذَلِكَ وَلَعْنَاهُمُونَ ﴿١٥﴾ إِنَّ الْمُشْفِقَيْنَ عَدَرَيْهِمْ جَنَّتِ التَّعْيَمِ
﴿١٦﴾ افْجَمَلَ الْمُشْبِلِيْنَ كَالْجَرْمِيْنَ ﴿١٧﴾ مَا الْكُوكِيْفَيْنَ غَعْبِيْمُونَ ﴿١٨﴾ أَمْ
لَكَوْكِيْتَ فِيهِ تَرْدُسُونَ ﴿١٩﴾ إِنَّ الْكُوكِيْفَيْلَمَّا غَعْبُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ لَكَأَنْسَنَ
عَلَيْنَا لَيْلَقَّهُ إِلَى بَوْرَالْقَيْمِيْدَ إِنَّ الْكُوكِيْلَمَّا غَعْبُونَ ﴿٢١﴾ سَلَمَهُ أَهْمَدُ
يَدِلَكَ رَعْمَ ﴿٢٢﴾ أَمْ لَمَّمْ شَرَّهُ كَلِيْلَأَوْسَرَ كَاهِيْهَ إِنَّ كَلُوْأَصَدِيقِيْنَ
نَوْمَ يَكْسَفَ عَنْ سَاقِيْ وَيَدِيْعَونَ إِلَى السَّجْوَوْ فَلَا يَسْتَطِيْعُونَ ﴿٢٣﴾

39. A mos keni ndonjë zotim të forët prej Nesh që vazhdon deri në kijamet, se do ta arrini atë që dëshironi?

40. Pjetri ata se cili është prej tyre që u garanton atë?

41. Apo ata kanë ortakë (zota) që u garantojnë, pra le t'i sjellin ortakët e vet, nëse e thonë të vërtetën?

42. (Përkujto) Ditën kur ashpërohet çështja deri në kulm (në kijamet), e ata do të ftohen përgjithësia së shkollës, po nuk mundët.

43. Shikimet e tyre janë të përulura dhe ata i kaplon poshtërimi, kur dihet se ata kanë qenë të ftuar të bëjnë sexhde sa ishin të shëndoshë (e ata - talleshin).

44. Pra më lë Mua dhe ata që e mohojnë këtë Kur'an. Ne do t'i afrojmë ata dalengadalë të dënimti prej nga nuk e presin.

45. Dhe atyre Unë u jep afat, sepse ndëshkimi Im është shumë i fortë.

46. A mos kérkon ti prej tyre shpërbirim,

arrijë shkallën më të lartë të arsimit e moralit.

Pejgamberi, Muhammedi a.s. ishte i njohur ndër kurejshitë si njeri me virtyte më të larta të moralit edhe para se të gradohet me pozitën pejgamber; mirëpo kur nisi ta thërrase atë popull në rrugën e drejtë, ta largojë prej besimeve të kota dhe prej veseve të shëmtuara, të cilat ua kishin zhdukur ndjenjat e moralit njëzor, ata filluan t'i shpifin gjithçka që u vinte në gojë.

Ata kérkuan prej Muhammedit të lëshojë pe rreth pëershkrimit të zotave të tyre, t'i adhurojë ndonjëherë, e edhe ata do ta adhurion Zotin e madhëruar, por Kur'an, përvëc që e ndalon nga ndonjë kompromis i tillë, e nxit edhe më shumë në kudërshtimin ndaj tyre, duke i numëruar veset e këqija të atij populli si: njerëz që betohen rrëjshëm, përgojuar, intrigues, korracë, zullumqarë, të shfrenuar, të vrazhdë, e mu atë më aktivët kundët Muhammedit dhe Kur'anit, janë edhe kopilë. Mendohet se i tillë ishte njëfarë Ahnes ibni Shurejk, e mendohet për Velidin, ose Esved bin Jeguth-in apo Ebu Xhehlin. Kur të kihet parasysh se kjo sure u shpall në Mekë dhe paralajmëron se armiku i tillë do të damkoset në turi - në hundë , e kjo muxhizë e Kur'anit manifestohet në luftën e Bedrit, kur i shqyhet hunda Velidit, me kopilin e përmendor, do të nënkuptohej Velidi.

e ata janë të ngarkuar me dhëni?

47. A mos te ta është e fshehta (e Levi Mahfudhit), e ata prej aty trumbetojnë (se janë të mirë)?

48. Po ti, bëhu i durueshëm ndaj caktimit të Zotit tënd, e mos u bë si ai i peshkut në kohën kur pat thirrur (Zotin) dhe ishte i mlefosur.

49. Sikur të mos i afrohej atij mëshirë nga Zoti i tij, do të hidhej në shkretëtirë i demoralizuar.

50. Po Zoti i tij, e bëri atë të zgjedhur prej të mirëve.

51. E ata që nuk besuan gati sa nuk të zhdukin ty me shikimet e tyre, kur e dëgjuan Kur'anin, e (nga inati) thanë: "Ai është i marre!"

52. Po ai (Kur'ani) nuk është tjeter vetëm se këshillë për botën (e njerëzve e të xhinëve)*

SURETU EL HAKKA

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërisit!*

1. Momenti i katastofës së përgjithshme (kijameti)

2. Ç'është kijameti?

3. Çka të mësoi ty se ç'është kijameti?

4. Themudi dhe Adi përgjenjeshtuan tronditjen (kijametin).

5. Sa i përket Themudit, ata u shkatërruan me krismë të tmershme.

6. Ndërsa Adi është shkatërruar me një erë të fortë, të pakufishme.

7. Atë Ai e lëshoi kundër tyre shtatë net e tetë ditë rresht, kur i shihje njerëzit në to të rrëzuar si të ishin trupa humrash të zgavuara.

8. A e sheh prej tyre ndonjë që ka mbetur?